

Advies op de nota Integraal Beleidsplan Sociaal Domein

Aan : het College van Burgemeester en wethouders van Albrandswaard
Hofhoek 5
3176 PD Poortugaal

Datum : 18 oktober 2020

Geacht college,

Op 8 september 2020 ontving de Adviesraad uw verzoek om advies met betrekking tot de Conceptnota Integraal Beleidsplan Sociaal Domein.

De inzet op het ontwikkelen van een integraal Beleidsplan wordt door de Adviesraad gewaardeerd. De Adviesraad dankt het College hiervoor en heeft de stukken met veel aandacht bestudeerd.

Wij vinden het een ambitieus plan, waarin goede stappen gemaakt worden om diverse vormen van hulpverlening op elkaar af te stemmen om op deze manier de regie in één hand te leggen.

Om het plan financieel haalbaar te maken, merken wij dat er steeds meer een verschuiving van de verantwoordelijkheden van de gemeente naar de burger plaatsvindt, vooral naar de vrijwilligers en mantelzorgers. Dit vinden wij een zorgelijke ontwikkeling.

Wij vinden, dat de rol van de gemeente Albrandswaard moet veranderen, naar een meer samenwerkende en responsieve overheid. Dan zal dit garant staan voor succes.

Naar aanleiding van bovengenoemd beleidsplan hebben wij een aantal aanbevelingen samengesteld. U vindt onze kanttekeningen op de volgende pagina's.

Wij hopen dat deze worden meegenomen in de finale besluitvorming van bovengenoemde nota.

De leden van de Maatschappelijke Adviesraad zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Namens de Adviesraad,

Met vriendelijke groet,

Piet van Verseveld,
voorzitter

Elena Chvedtsjoek,
secretaris

2

Maatschappelijke Adviesraad Albrandswaard

maa@vanverseveld.eu

Onze aanbevelingen:

1. Op pagina 6 lezen wij dat de transitie als ‘geslaagd’ genoemd kan worden. Wij kunnen helaas nergens vinden hoe deze conclusie tot stand is gekomen. Nu moet, na de transitie ook nog de transformatie gaan plaatsvinden. Misschien heeft deze opdracht nog meer voeten in de aarde dan de transitie.

Ons advies: *beschrijf waaraan deze conclusie is ontleend.*

In het transitiebeleidsstuk uit 2015 zou omschreven moeten staan, hoe de gemeente van transitie naar transformatie wil gaan.

2. Bij aandachtspunt 6 en 7 wordt over de nuldelijnszorg gesproken. De mantelzorgers, vrijwilligers en burenhulp lopen al op hun laatste benen, dit is een feit. Met daarbij het gegeven dat iedereen langer moet werken en de vergrijzing in Albrandswaard (evenals landelijk) alleen maar toeneemt, lijkt het ons dat de gemeente hier juist extra op zou moeten inzetten. De overbelasting van deze groep is inmiddels een vaststelling.

Ons advies : *zorg dat er voor deze groep hulpverleners meer ruimte komt met de nadruk op begeleiding en ondersteuning.*

3. Op pagina 8 lezen wij, dat er nu naar de effecten in plaats van de aantallen wordt gekeken. Wellicht is het dan lastiger om de resultaten objectief te meten.

Ons advies : *zorg ervoor dat de rapportages zodanig worden ingericht, dat de meetbaarheid goed leesbaar blijft en vergeleken zou kunnen worden met eerdere metingen.*

4. Op pagina 11 lezen wij, dat er duidelijke criteria worden gesteld om de wijkteams verder door te ontwikkelen. Wij kunnen niet traceren op basis van welke evaluaties dit moet gebeuren. De gemeente wil een meer prominente rol spelen bij de toegang en toeleiding van specialistische hulpverlening. Ons inziens hebben de wijkteams aangegeven, dat er weinig tijd overblijft voor de basisvragen en of basiszorg. Is het realistisch om de accenten te gaan verschuiven? Wie gaat dan het noodzakelijke basiswerk uitvoeren.

Ons advies: *leg vast, hoe de specialistische hulpverlening moet worden aangestuurd en zorg ervoor dat eerst de basisvragen goed uitgevoerd kunnen worden en kijk daarna welke accenten stapsgewijs kunnen worden gewijzigd.*

5. Op pagina 12 stelt de gemeente dat niet de klacht en het individu centraal moeten staan, maar de behoeften van de groepen binnen een bepaalde wijk. Wij vrezen dat hiermee het individu uit het zichtveld van de gemeente verdwijnt.

Ons advies: *zorg ervoor dat het individu niet uit het oog verloren zou zijn. Blijf maatwerk leveren en blijf zoeken naar de passende oplossingen.*

6. Op pagina 16 staat onder 1.1 Onderwijs Achterstanden Beleid en Voorschoolse Planning dat deze inspanning eind 2022 zal eindigen.

Ons advies : *stel hieraan geen einddatum. Wij zijn van mening dat dit een doorlopend proces moet zijn.*

7. Op pagina 18 bij punt 1.7 aangaande betrekking van de professionals uit het wijkteam bij het onderwijs, wordt gemeld dat zij in het kader van vroegtijdige signalering op scholen zullen worden ingezet. Doordat wij binnen de gemeente zelf geen aanbod hebben van voortgezet, middelbaar of hoger onderwijs, zit de jeugd wijdverspreid in de omgeving van Rotterdam, Spijkenisse, Barendrecht, Vlaardingen en Schiedam etc. op school. Dit betekent dat deze professionals een zeer breed gebied moeten bestrijken met daarbinnen vele verschillende scholen. Dit zal het nodige aan capaciteit vragen. Wij vragen ons af of de gemeente dit kan waarborgen?

Voor de scholen geldt dat ze veelal leerlingen uit diverse gemeenten op school hebben zitten, kunnen zij al die verschillende professionals van de verschillende gemeenten wel ontvangen? Daarnaast spelen ook de veranderingen in een kwalitatief betere (jeugd-)zorg, ondersteuning en passend onderwijs.

Ons advies : *zorg dat de scholen van basisonderwijs goede ondersteuning krijgen bij het invoeren van passend onderwijs en maak met de scholen van voortgezet onderwijs goede afspraken over de begeleiding.*

8. Op pagina 20 lezen we dat de gemeente een 'stress-sensitieve' aanpak vorm gaat geven. Het is prachtig dat de gemeente het belang van deze aanpak inziet.

Nu we net veel ervaring met stress in Covid-19 tijd hebben en in hebben gezien welke invloed op de uitvoerende werkzaamheden door de gemeente dit had gehad, gaan we ervan uit dat ook deze ervaringen op korte termijn in dit nieuwe beleidsplan worden verwerkt.

Ons advies : *zorg ervoor dat er wordt vastgelegd hoe de gevolgen van de Covid-19 moeten worden opgevangen en betrek de doelgroep(en) hier ook intensief bij. Zij zijn immers degenen die ervaring hebben en een goede invulling kunnen geven.*

9. Op pagina 23 en 24 staat te lezen dat de gemeente de komende jaren gaat inzetten op vroeg-signalering en preventie in het kader van financiële belemmeringen. Wij vragen ons af hoe de gemeente bepaalde belemmeringen zoals laaggeletterdheid beter inzichtelijk denkt te krijgen? Laaggeletterdheid is een van de belemmeringen die mensen lang blijven verbergen.

Een alinea verder wordt de ambitie uitgesproken om de dienstverlening af te stemmen op inwoners met een licht verstandelijke beperking die nog niet als zodanig bekend zijn.

Onze vraag : *Het is mooi dat de gemeente deze doelgroep in beeld wil krijgen maar wat gaat de gemeente doen om deze inwoners ook echt daadwerkelijk in beeld te krijgen?*

10. Op pagina 24 wordt ingegaan op de implementatie van het VN-verdrag, welk staat voor de rechten van personen met een handicap. We zijn verheugd dat de gemeente hier nu werk van wil maken en gaan ervan uit dat het door ons in **januari 2020 uitgebrachte advies**

over de implementatie van het VN-verdrag Handicap door de gemeente hierbij meegenomen wordt.

11. Op pagina 27 – derde alinea - wordt gesproken over ‘de afwezigheid van verloedering’ ... en ‘de aanwezigheid van groen’ Nu wij ook de sociale media volgen, kan aan onze indruk niet ontgaan dat de ernstige verloedering (wij hebben dit ook zelf geconstateerd) van het vele aanwezige groen bij veel burgers een grote doorn in het oog is. Het lijkt ons dan ook – wil de gemeente de aanwezigheid van groen als pluspunt blijven bestempelen – ze hier ook de noodzakelijke investeringen in onderhoud zou moeten blijven doen.

Onze constatering: *ons lijkt het soms ook dat groenonderhoud meer opdrachtgericht wordt aangepakt dan dat noodzakelijk is. Een ronde door de dorpen laat zien, dat op een groot aantal plekken het groen de tegels en straatstenen overwoekert.*

12. Op pagina 29 -punt 3.3- wordt een aantal ontmoetingsplekken in Albrandswaard genoemd. Pijnlijk dat er nog steeds zo’n ontmoetingsplek voor Rhooon-centrum ontbreekt. Villa het Oog in Rhooon-Noord wordt hierbij niet genoemd, maar wij denken dat deze locatie als ontmoetingsplek niet onbenoemd mag blijven. Wij hopen dat deze plek ook in de toekomst behouden blijft en dat de gemeente daar ook haar uiterste inspanning voor zal doen.

Ons advies : *wij adviseren de gemeente zich tot het uiterste in te spannen om een ontmoetingsplek in Rhooon Centrum te realiseren. Er is vaak over gesproken, maar helaas gebeurt er niets.*

13. Op pagina 30- punt 3.7- wordt aandacht besteed aan respijtzorg. Wij hebben binnen de gemeente een aantal jaren een zorghotel gehad, dat door de mensen en/of hun mantelzorgers, die daar gebruik van hebben gemaakt, zeer gewaardeerd werd. Toch zou het fijn zijn als er bij de gemeente meer aandacht zou komen aan de behoefte in deze vorm van zorg.

Ons advies : *met een groeiende groep mantelzorgers op oudere leeftijd bestaat natuurlijk een grote kans om overwerkt te raken. Deze mensen moeten de gelegenheid hebben om zich opnieuw op te laden. Wij adviseren de gemeente op zoek te gaan naar een mogelijkheid om hier gevolg aan te geven.*

14. Op pagina 35 -punt 4.8- maken wij op dat het project ‘Welzijn op Recept’ nieuw leven ingeblazen gaat worden.

Ons advies : *het proefproject was met enkele huisartsen in Albrandswaard gedraaid. Wij adviseren om alle huisartsen te betrekken bij te voortzetten van het project.*

15. Op pagina 37 is te lezen, dat de doelen om meer oudere inwoners wonen zelfstandig thuis te laten wonen belangrijk is. Wij zijn van mening dat door de sluiting van vele

verzorgingshuizen een grote groep ouderen te lang onverantwoord thuis woont of heeft gewoond.

Ons advies : *wij adviseren de gemeente zich meer inzetten op de bouw van (levensbestendige/betaalbare) woningen, die geschikt zijn voor de groep ouderen, die in zo'n beschermde omgeving zouden willen wonen.*

16. Op pagina 39 - punt 5.4 - wordt gemeld dat inwoners nu 24/7 een melding kunnen doen indien zij zich als directe naaste zorgen maken om een persoon met verward gedrag. Dan is het wel van belang dat mensen deze mogelijkheid kennen en ook weten te vinden.

Ons advies : *zorg dat duidelijk te vinden is voor iedereen in Albrandswaard welk nummer er gebeld moet worden in een dergelijke situatie.*

17. Pagina 41 -De gemeente streeft ernaar om eind 2021 een dementievriendelijke gemeente te zijn. Dit is absoluut een mooi streven. Wij vragen ons af in hoeverre dit reëel haalbaar is? En hoe wordt het bedrijfsleven hierbij betrokken?

Aangezien de gemeente de komende jaren sterk vergrijsd (pag. 48), lijkt dit ons een belangrijk speerpunt.

Ons advies : *hoewel de gemeente heeft aangegeven een dementievriendelijke gemeente te willen zijn en daarvoor allerlei handtekeningen heeft geplaatst, vindt de Adviesraad dat er meer inspanning moet worden verricht. Wij adviseren u om concrete en meetbare stappen in deze richting te zetten, gezien dat het aantal dementen de komende jaren naar alle verwachtingen zal toenemen.*

18. In het volgende punt wordt de mogelijke invloed van een echtscheiding bij de opvoeding van kinderen erkend. De gemeente wil daarom gescheiden ouders handvatten gaan bieden . De Adviesraad vraagt zich af hoe dit in de praktijk vorm gegeven kan worden?

Ons advies : *zet samen met de wijkteams contactgroepen op, waarbinnen de gescheiden ouders ondersteuning kunnen vinden. Zorg er ook voor dat deze ouders weten waar ze moeten zijn.*

19. Op pagina 50 zien wij dat het percentage mantelzorgers in Albrandswaard onder het landelijk gemiddelde ligt. Gezien het feit dat onze gemeente aan het vergrijzen is en in combinatie met de doelstelling om langer thuis te blijven wonen, kunnen wij een voorzichtige conclusie trekken dat de komende jaren er veel mantelzorgers nodig zullen zijn. Hoe gaat de gemeente deze toekomstige behoefte inrichten? (Zie ook pagina 30 : respijtzorg)

20. Op pagina 51 wordt gemeld dat 43% van de inwoners geen behoefte heeft om vrijwilligerswerk te doen. Gezien de doelstellingen van de gemeente, moet er nog heel wat gebeuren om genoeg vrijwilligers te krijgen.

Ons advies : *er zal een charme offensief ingezet moeten worden om het aantal vrijwilligers drastisch op voeren. Wij adviseren u om instrumenten te bedenken en*

intensief in te zetten om mensen te interesseren en te motiveren om vrijwilligerswerk te gaan en blijven doen. Wellicht kunnen een beloningssysteem of vrijstelling van een bepaald bedrag boven op de uitkering tot de opties behoren.

21. Pagina 63 : tenslotte vraagt de Adviesraad zich af of er een verklaring kan worden gevonden voor het feit dat het bestandsontwikkeling van de Participatiewet sinds 2015 (pag. met 14% is gestegen). Dit is tegen de landelijke daling in.

Deze stijging is toe te schrijven aan alleenstaanden (+25%) terwijl ook daar landelijk een daling te zien is). Maar ook het aantal paren nam toe in vergelijking met het landelijke gemiddelde.

De leden van de Adviesraad zijn ook van mening, dat de gemeente - gezien de huidige Covid - 19 maatregelen - in het Integraal Beleidsplan Sociaal Domein goed moet vastleggen welke consequenties een dergelijke crisis heeft en tot welke eventuele keuzes dit kan leiden. Is er sprake van kostenreductie of kosten toename , tot welke keuzes leiden deze en hoe kunnen deze dan effectief worden omgebogen.

